

רוטשילד – עדות שהשכינה שורה בישראל

"mdi דברי לא אוכל להתaffle מלבד נגדי נא כל עמי", הוא כותב באותו מאמר של סיכום ביקורו בארץ. "העוד לא תראו **אצבע אלוהים** בכל אשר קרה לנו? הנה זה קרוב לעשר שנים אשר השקנו ה' **cosa התרעולה** ברוב מדיניות אירופה ויקומו עליינו בני לילם - אנטיסemitים [אנטישמיים], בודדים ועלילות שונות. והנה בעת אשר כסעה חושך ארץ וערפל לאומים, בפתח בא לנו או רחמי הארץ והאריך ממזוח צדק, וkol קורא ואומר: **שוכן בנים** לגביהם, השילכו אליו כספם ואליהם והבכים ובאו וחסנו בעלי נסיךם אבותיהם" ● 14 **מושבות** בארץ והן חיوا באותה עת כ-3,000 תושבים. גם הדרכם השתרפו, לדבrio: "ותחת אשר דרך הקדש היהת מלאה קמשונים וחוחים ולא היה כמעט ביכולת צב, וכעת נסעים מפיו לירושלים, לחבון, לפתח תקווה, לרッシュ שרה בדרך למקווה ישראל,LOCRUN יעקב - הכל בדרך ישראלה בדרך המלך במרכבה ותומה לשושה סוסים" ●

בוסף מזכיר הרוב בתהלהבות את ההתיישבות המסתה בירושלים **שמחזין לחומות** ● "האם במקורה הייתה כל זאת? האם יש מי שימצא עוז בנסחו לאמר כי לא יד ה' הייתה בכל אלה? האם אפשר להכחיש עוד כי הנדיב מצופת [הברון רוטשילד] עדות הוא שהשכינה שורה בישראל? חובה עליינו להחיש ולנקוט קרקע בארץ החדש כל מה דאפשר, כי במשך **עשור שנים** שעשו פעמים יותר ט"ו שנה, כבר עליה מהיר האדמה **עשוי פעמים** [פי עשרה] בלי גומאה, וכי יודע כמה עלה המהיר בעוד איזו שנים? ואולי לא תהיה עוד קרקע לנקות, כי כל העמים מכל הארץ מתחילה לנקות קרקען בארץ הקודש?" ●

הרוב מוחליבר לא נמנע מלמתוח ביקורת על הקהילה היהודית בירושלים, ובפרט על **הרתעה בעיר** מפני ההשלמה הכללית ועל כך שהתושבים היהודים נמנעים מלמד את ילדיהם שפות בינלאומיות. "אםנים חיסרין גודל יש בירושלים והוא האמונה כי אישור גמור הוא למד שפת ערבית וצופת לנערין ישראל, אשר באמת הוא **הכבד** גדול בזמנו לדעת לשון המדינה ורובם ככלם הם אשר שם אין מבאים כלל לשון המדינה ורובם ככלם הם כאלים לא יפתח פיו. ושתי שפות אלה, ערבית וצופת, הן הכרחות בארץ הקודש כי ההמון מדבר ערבית וגדרי המשלה בדברים צרפתית. וזאת היא סיבה גודלה לביטול המסתור והכרח לצפות להחם הקולוקל, לחם החלוקה".

מעמדו של הרוב מוחליבר בעולם היהודי היה **כה חזק**, עד שאת **חגיגות השבעים** להולדתו בשנת 1894, **כ"ז בניסן** תרנ"ד על פי ההיסטורי העברי, ציינו בקהילת יהודיות ובנות בעולם. לוגל המאורע זהה הוחלט ב"חובבי ציון" **ספרדים** אתרגום שהוא אמרו להיניע סמוך לחדרה "קרא על שם המבוקש הרב לסלול הדרכם צרפתית. וזה היה סיבה גודלה לביטול המסתור והכרח לצפות להחם הקולוקל, לחם החלוקה".

ראב - **גן שמואל** ● הנטיעה התרוחשה בפועל רק כעבור **קרוב לשנתים**, בט'ו' שבשבט תרנ"ו, והרב לא זכה ליהנות מפירות הפרදס מכיוון שנפטר בטרום חלוף **שלוש שנים** עליה ● ניטעו בסך הכל **66 דונם** של עצי התפוזים בטעש שחיים, פורחים ומוניבים פרי **עד ימינו אלה**, עצי האתרגום שבו לא השיבו את רצון הממןיהם והם **חדלו מלהشكיע** בהם ● בשנת 1921 הוקם על אתר הפרדס, אונס הקיבוץ, קיבוץ של אנשי השומר הצועיר. אנשי הקיבוץ כמיטב ההומו של **שור ההיסטוריה**, אנשי הקיבוץ החילונים אימצו לעצם את השם 'גן שמואל' על שמו של הרוב מוחליבר. מותר לנחש שהרב עצמו היה **דוקא** מחביב את תהיפות ההיסטוריה הללו וראה בהן יד ה' ● בעת **חגיגות השבעים** לקיבוץ שהתקיימו בשנת 2001, נתעו חבריו גן אתרגום במקום במחווה לנסיכון הבראשית של **אל צלח**

המכותב האחרון

"הני מבקש את כל אחינו החובבים את ציון באמת ועוסקים בישובה באמונה **להתאחד יחד** ולעבד לטובות המפעל הזה בכל כוחם ויכולתם. אמנים כל הבא לעבד עבדות עמנה וארצנו איננו שואלים אותו על הנגתו היהודית הפרטית, אחים הננו כולנו לצורה ואחים נהיה **لتחיה**, אבל יסוד עבדתנו הלאומית צריך להיות תורתנו הקדושה, לכון הבנק היהודי הזה ישמרו את יסוד תחייתנו מכל משמר".

והנה הסיום שעוזרו רלוונטי לחלוון גם בימינו אלה: "עלינו לדעת, כי **בימים אחד** לא תתיישב ארץ, ובפרט ארץ **זהה מאות שנים** עוזבה ושותמה ועוד על ידי עם זהה **כאלפים שנה** מנותק מעבודת האדמה. יישוב גודל לא יכול להתכוון טרם נעשה נסיבות רבים לסלול הדרך היישנה, לכן גם המעשים הקטנים **גדולים** מהה מואוד לעבדתנו הלאומית. עבדתנו היא **לשנים ובות**, וכל מעשה, אף אם קטן הוא, הוא **צד אחד לפנים**".

בשליחת תרנ"ז (1897), והוא כבר **חולה מאד**, נערר הרוב מוחליבר לבקשתו של **הרצל** להיות שותף בהקמת התנועה הציונית ובಹכנות **הكونגרס הציוני** הראשון ● הוא האיש באגודות "חובבי ציון" **לשLOW נציגים** לكونגרס ● הוא עצמו לא הצליח להשתתף בكونגרס עקב מחלתו שהלה וחהמירה, אך נכדו קרא מעל בימת הקונגרס מכתב ברוכה רשלחה, מכתב שהותיר בנו חסם רושם עצום והופיע בכמה וכמה שפות בתפוצות ישראל:

מכותב השרפה בקונגרס הציוני

"בסוד האספה נוחז לתכנן אשר בני ציון שלם נאמן למטרתנו יהיו בינוי אהבה ובאהווה גמורה אף כי

